

WEEK
VAN
HET
NEDERLANDS

TAAALKRANT

NR. 10
2024

Van 28 september
tot 5 oktober vieren
we met jou alles
wat **nieuw** in het
Nederlands is!

||

"Als je taal eenmaal
onder de knie hebt,
wordt het eigenlijk
een vorm van magie."

MOHAMED OUAAMARI

Acht creatieve opdrachten, een voor elke dag van de Week van het Nederlands!

Ben je net als onze ambassadeurs Cesar Majorana en Mohamed Ouaamari gefascineerd door alles wat nieuw is in het Nederlands? Doe dan mee! In deze Taalkrant vind je voor elke dag van de Week van het Nederlands een opdracht waar je creatief mee aan de slag kunt.

Hoe kun je meedoen?

Stuur je inzending voor de opdracht van de dag voor 17.00 uur naar weekvanhetnederlands@deburen.eu. Vermeld in de onderwerpregel duidelijk om welke opdracht het gaat. Iedere dag kiezen we onze favoriete 'taalkunstenaar'. De winnende inzendingen publiceren we op Facebook, Instagram (@weekvanhetnederlands) en onze website. Bovendien ontvangen de winnaars eind oktober een leuke verrassing!

Heb je moeite met lezen? De Taalkrant bestaat ook in braille en als luisterversie!

Ambassadeurs Cesar Majorana en Mohamed Ouaamari hebben de Taalkrant ingelezen, speciaal voor iedereen die moeite heeft met lezen door dyslexie, een visuele of een fysieke beperking. Zo kan iedereen deelnemen aan de Week van het Nederlands!

Luisterpuntbibliotheek in Vlaanderen en Bibliotheekservice Passend Lezen in Nederland maakten de braillekrant en de luisterversie. Zij zetten zich dagelijks in om lectuur toegankelijk te maken voor mensen met een leesbeperking.

De luisterversie vind je hier: weekvanhetnederlands.org/taalkrant

Extra exemplaren nodig van deze Taalkrant?

Download hier de PDF die je zelf kunt printen (A4). Je vindt er ook de interactieve versie, die je kunt invullen op je computer, tablet of smartphone.

ZATERDAG 28 SEPTEMBER

1

JONGERENTAAL

Skeer! Slay! Rizz! Jij weet natuurlijk al dat jongeren vaak eigen woorden en begrippen gebruiken om met elkaar te praten. (Tot het moment waarop volwassenen die woorden ook beginnen te gebruiken ... *Cringe!*)

Verzien een WhatsApp-dialogoel met je oma, opa, oom of tante. Jij gebruikt de hele tijd jongerentaal en de ander begrijpt er helemaal niets van. Hoe reageer je in zo'n situatie? Vind je het grappig of net frustrerend om telkens uit te moeten leggen wat je bedoelt?

ZONDAG 29 SEPTEMBER

2 LEENWOORDEN

Sommige mensen worden helemaal *upset* van leenwoorden uit het Engels. Ze zijn bang dat het Engels hun geliefde Nederlands uiteindelijk helemaal zal verdringen. Nochtans zijn leenwoorden van alle tijden. Wist je dat woorden als 'kaas', 'biologie', 'chaos', 'kritiek', 'cultuur' of 'formule' oorspronkelijk uit het Grieks of het Latijn komen? Toch twijfelt niemand er vandaag aan dat dit Nederlandse woorden zijn. In de 17de eeuw, tijdens de Franse overheersing, slopen heel wat Franse woorden onze taal binnen en sinds de Tweede Wereldoorlog is dus vooral het Engels toonaangevend. Of je dat nu *awesome* vindt of niet, taal weerspiegelt altijd de samenleving.

Maak een lijstje met vijf woorden die het Nederlands heeft overgenomen uit vijf andere talen, maar die intussen goed ingeburgerd zijn in onze taal. Schrijf daarna een kort verhaal (max. 300 woorden) waarin je alle vijf die leenwoorden verwerkt. Denk wereldwijd, van Japan (bv. sushi, karaoke, origami) tot Spanje (bv. siësta, sombrero, macho) en terug! Gebruik gerust het internet voor inspiratie.

TIP TIP TIP

In het nieuwe seizoen van de razend interessante podcast 'Waar komt pindakaas vandaan' (Instituut voor de Nederlandse Taal) leer je meer over de verrassende herkomst van doodgewone woorden.

MAANDAG 30 SEPTEMBER

3 ONTBREEKWOORDEN

Ontbreekwoorden zijn woorden die nog niet bestaan, maar die eigenlijk wel zouden moeten bestaan. VRT Radio 1 gaat in het programma *Nieuwe Fetten* wekelijks op zoek naar zo'n woord. Dat kun jij vast ook!

Bedenk een nieuw Nederlands woord dat een veelvoorkomende situatie beschrijft waarvoor nog geen woord bestaat. Bijvoorbeeld: de stress die je voelt als je batterij bijna leeg is, maar geen oplader bij je hebt, of een boek dat zo goed is dat je het niet kunt wegleggen. Schrijf een gedicht over zo'n situatie en verwerk je nieuwe woord erin.

//

"Ik vecht nog weleens met grammatica. Dan voel ik me telkens weer wat nieuw in het Nederlands."

CESAR MAJORANA

DINSDAG 1 OKTOBER

4 TECHNOLOGIE

Streamen, swipen, appen, bingen ... Waarschijnlijk heeft niets het Nederlands de voorbije jaren zo sterk beïnvloed als communicatie- en informatietechnologie. Zo komt het dat we ineens worden overspoeld met (veelal Engelstalige) nieuwe woorden voor nieuwe uitvindingen.

Ben je blij dat technologie vandaag zo'n grote rol speelt in je leven? Of vind je dat net jammer? Schrijf een dagboekfragment (max. 300 woorden) over je voorbije dag en gebruik daarin zoveel mogelijk woorden die iets te maken hebben met nieuwe technologieën.

WOENSDAG 2 OKTOBER

5 STRAATTAAL

Straattaal is een gezellige mengelmoes van verschillende talen en dialecten, vooral met dank aan de grote culturele diversiteit in steden. Soms wordt een straattaalwoord zo vaak gebruikt dat het uiteindelijk gewoon in Van Dale of het Groene Boekje belandt - 'chillen' of 'pikken' (in de betekenis van stelen) bijvoorbeeld.

Welk nieuw straattaalwoord of -gezegde heb jij het voorbije jaar leren kennen en zou je willen toevoegen aan een Nederlands straattaalwoordenboek (zoals straatwoordenboek.nl)? Je mag er ook zelf een verzinnen. Schrijf er een korte omschrijving bij. Bundel daarna alle woorden en uitdrukkingen van je klas en bespreek welke volgens jullie het meest kans maken om te blijven bestaan. We zijn benieuwd naar jullie top drie!

DONDERDAG 3 OKTOBER

6 DE TOEKOMST VAN HET NEDERLANDS

Taal wordt elke dag gemaakt en vernieuwd door de mensen die haar spreken. Niemand kan voorspellen hoe het Nederlands er over 200 jaar zal uitzien, maar hoera: vandaag mag jij even in je glazen bol kijken!

Schrijf een toekomstverhaal (max. 400 woorden) over hoe het Nederlands er volgens jou zal uitzien over 200 jaar. Wellicht duiken in je verhaal allerlei dingen en woorden op die vandaag nog niet bestaan? Laat je fantasie de vrije loop!

VRIJDAG 4 OKTOBER

7 JEUKWOORDEN

Vroeger organiseerde het Instituut voor de Nederlandse Taal de verkiezing van het irritantste woord van het jaar: 'Weg met dat woord!' Je kon stemmen op het meest ergerlijke woord van dat jaar. De verkiezing bestaat intussen niet meer, maar vandaag halen wij ze nog eens onder het stof vandaag.

Van welk taalgebruik krijg jij jeuk? Schrijf een slamgedicht waarin je je gevoelens over dit irritante woord of taalgebruik uitdrukt en de lezer oproept het nooit meer te gebruiken. Waarom irriteert het je? Welke reacties roept het bij je op? En is er een goed alternatief voor? Gebruik ritme, rijn en expressie om je punt duidelijk te maken.

ZATERDAG 5 OKTOBER

8 TAALFOUTEN

Omdat taal leeft en voortdurend evolueert, gebeurt het soms dat taalfouten op een dag niet langer worden beschouwd als fouten, maar dat ze tot de standaardtaal gaan behoren. Zo mocht je vroeger geen tekst *uitprinten* - je printte hem óf draaide hem uit - maar is 'uitprinten' vandaag prima AN. Ook het onderscheid tussen 'hun' (voor een meewerkend voorwerp) en 'hen' (voor een lijdend voorwerp) is tegenwoordig niet meer zo strikt.

Soms zijn taal fouten ook gewoon grappig. Taalblunders kunnen leiden tot hilarische misverstanden en komische situaties - de perfecte ingrediënten voor een meme, met andere woorden! Verzin zelf een grappige meme waarin een taalblunder de hoofdrol speelt.

BONUSOPDRACHT: DOE MEE AAN DE IKJESMARATHON!

Wist je dat het International Literature Festival Utrecht (ILFU) plaatsvindt tijdens de leukste en taligste week van het jaar? En dat ze op zoek gaan naar zoveel mogelijk 'Ikjes'? Een Ikje is een persoonlijke ervaring of anekdote in maximaal 120 woorden, vernoemd naar de populaire rubriek van de Nederlandse krant *NRC*. Een Ikje is grappig of ontroerend, beschrijft een bijzondere ervaring of observatie, en heeft vaak een onverwachte twist.

Meedoen?

←
Hoe schrijf je een goed Ikje?
Dat ontdek je hier.

↓ Schrijf een Ikje, dien het ten laatste op 5 oktober in op de ILFU-website en vermeld in het veld 'Opmerkingen': Taaltrant + de naam van je school. Misschien wordt jouw Ikje wel gepubliceerd in de *Ikjesscheurkalender* die in december verschijnt! ILFU verloot bovendien vijf *scheurkalenders* onder alle Taaltrant-deelnemers. Zeker meedoen, dus!

Dit zijn de ambassadeurs van de Week van het Nederlands 2024!

Cesar Majorana is columnist, presentator en influencer. Als schrijver en kunstenaar houdt hij zich bezig met thema's als het internet, cultuur en metaforen. Hij vindt het fascinerend hoe het internet ons taalgebruik permanent heeft veranderd en is van mening dat nieuwe tekstvormen, zoals e-mails en appjes, meer aandacht verdienen.

Mohamed Ouamari is auteur, columnist en televisieproducer. Hij schreef twee boeken waarin hij de samenleving fileert met veel gevoel voor humor: *Graetjes uit Vlaanderen* verscheen in 2020, en vorig jaar volgde zijn roman *Gesloten wegen omstandigheden*. Hij houdt van Willem Elsschot, van zijn Britse korthaar Fristi en van jongerentaal.

De ambassadeurs in actie zien?

Tijdens de Week van het Nederlands reizen Cesar en Mohamed langs Vlaamse en Nederlandse scholen en podia met hun voorstelling. Scan de QR-code voor meer info over de tournee.

Meer weten over de ambassadeurs en hun relatie tot het Nederlands? Lees het interview en bekijk de video's hier:

Activiteiten tijdens de Week van het Nederlands →

↑ Meer informatie over deze en andere activiteiten vind je op weekvanhetnederlands.org/agenda

27 september
19.00 U.
Gent, BE

Nacht van de Canon
Een verrassend literair-muzikaal feest en de officiële aftrap van de Week van het Nederlands!

28 september
11.00 U.
Radio, NL

Uitreiking Taalboekenprijs
De winnaar van de Taalboekenprijs 2024 wordt op 28 september bekendgemaakt in het Nederlandse radioprogramma *De Taalstaat* waarin ook Cesar en Mohamed aantreden.

1 oktober
19.30-21.00 U.
Brussel, BE

**Moelijke Dingen Makkelijk Uitgelegd
Hoe staat het met onze taal?**
Vier experts geven antwoord op een boeiende taalvraag. We sluiten de avond af met een performance van woordkunstenaar Sophia Blyden over struikelwoorden.

2 oktober
11.00-12.00 U.
Online

Webinar 'Nieuwe woorden in het Nederlands'
Waar komen nieuwe woorden vandaan? En waarom zijn sommige blijvertjes en andere niet? Taalkundige Vivien Waszink vertelt je alles over de vorming van neologismen en het *Woordenboek van Nieuwe Woorden* (WNW).

2 oktober
19.30-21.15 U.
Gent, BE

An evening with Tom Lanoye + special guests
Een literair spektakel ter ere van de bekroning van Tom Lanoye met de *Prijs der Nederlandse Letteren*!

2 oktober
13.00-16.00 U.
Groningen, NL

Stijlvoltreffer: schrijfwedstrijd en workshopcarrousel
Tijdens de workshops word je klaargestoomd tot columnist, daarna krijg je een maand om je column te schrijven. De winnaar wordt gepubliceerd in het *Dagblad van het Noorden*.

3 oktober
19.30-21.15 U.
Brussel, BE

Gelukkig Zijn Sessie
Oefen je Nederlands op een leuke manier en leer al zingend nieuwe mensen kennen tijdens de Gelukkig Zijn Sessies, samen met andere niet-Nederlandstaligen.

4 oktober
20.00-22.00 U.
Vlaanderen, BE

De Schrijfwijzen
Geén klassiek dictee vol tongbrekers en hersenkrakers, wél een ludiek en laagdrempelig taalspel voor iedereen die van het Nederlands en taalraadsels houdt.

5 oktober
10.00-17.30 U.
Antwerpen, BE

Taalfeest - Leve het Nederlands!?
Een feestelijke dag vol optredens, lezingen, workshops, interviews en debatten over dat ene wonderlijke fenomeen dat ons allemaal verbindt: de taal, en in het bijzonder het Nederlands.

5 oktober
19.00-00.00 U.
Tilburg, NL

TILT Festival - literatuur in 4D
Vier literaire makers wekken hun werk tot leven. Personages worden levensecht. Je kunt de verhaalsetting ruiken, voelen en proeven!

5 oktober
20.00 U.
Utrecht, NL

41ste Nacht van de Poëzie
De 41ste Nacht van de Poëzie is de afsluiting van het jaarlijkse ILFU. In TivoliVredenburg presenteren Ester Naomi Perquin en Piet Piryns een twintigtal dichters en een handvol 'entra'ctes'.

WEDSTRIJD

Geef je mening over de toekomst van het Nederlands en win een leuke prijs!

De Taalunie organiseert een wedstrijd waarin je wordt uitgedaagd om een opiniestuk te schrijven over de rol van het Nederlands in verschillende contexten, zoals cultuur, technologie en onderwijs. Grijp je kans en laat ook jouw stem horen!

Meer info:

